

אל ייחשב לי לעוון

אל יחשב לי לעוון
דבר התעוררות מחלום
התעוררות פעמים

התרוקנות הבליטות
מלוי המעמקים

כל אדם חייב להתעורר פעמים

פעם להקיץ מממשות לא צפויה
ופעם לצפות בשגרה מאכזבת
פעם להשלים עם מבט כבוי
פעם לשלם במטבע עופרת

לחוות חלום לילה

לקוות חלום יום

להתעורר אל עצמו במלואו

כהאור היום וככבותו

פעמים

אני שר את הברירות

אני שר את הבררות
את מעלה המדרגות
את מסתרי האכסדרות
את הרחשים המדברים
את החדרים האטומים

יש חדר מבחנות

חדר פחלצים

חדר דממה

וחדר ספרים עתיקים

בחר את חדרך

טל מפתח

פתח מנעולים

היה לבר בפנת חדר

מאזין לחדרי לב המהדהדים.

אל תשיר את שירתי הזר

את שירתך שמע

לי השמע

שירים טעוני אמת

בחלום אמת - שיר
בן ארבעה בתים

גן ברמת השרון

חלון הנילה פתוח

שלחן הסלון עטור אגרטל עם פרחים

גברת אלונה איננה בבית

בית של ארבע שורות

מרונחות-מותירות מקום

מלים רגילות

מאפשרות ספוח

בית של ארבע שורות

שמות עצם ומלות יחס

מובילות לשלי שלה, שלך שלי

ולשלי שלי, שלה שלך.

מכאן לבית בתל אביב בלילה

אור חורף תריס

מישהי ממלאת ברמז

את החרפים

- דלי מים קרים - אמורה לכבות את התשוקה. נרמה לי שבשום פרסום קודם לא הצהירה שימבורסקה בגלוי לב נדיב כל כך כי שירה היא משחק. בדואר ספרותי היא מוכיחה שלא רק שירה היא משחק. כתיבה טובה, משעשעת, לא מכבירה מדי, היא משחק אלגנטי במיוחד ושימבורסקה היא שחקנית בחסה. המסות שלה הן כמו משעשעי תך - קלילים, תוססים וערבים המרמזים על המשך מבטיח. מצד שני לעתים קרובות הן הארוחה כולה. שימבורסקה רוקחת אותה בקסם רב ומגישה אותה מצוננת היטב.

אל תחמיצו את דואר ספרותי: אבחנות דקות מן הדק על כתיבת והבנת ספרות, שזורות בהומור, מושחות בקצף אירוני מפתה ואינן חוששות מאמיתות אנושיות פשוטות.

מירי פז

רפי וייכרט. נרמה לי ש"מילים נכלמות" הן אלו שאוצרות בתוכן איזו אמת יסודית, שאינה תלויה אופנה, זמן או סוגה. שימבורסקה אינה יראה ממילים נכלמות. "היא אחת הבודדות שיש לה אומץ לומר לטירון שסופר זקוק לכישרון", מציינת טרסה ואלאס, ששמה לב לכך במיוחד במהלך קריאת דואר ספרותי.

מבחינתה של שימבורסקה זה לא בהכרח "אומץ"; זו "חירות מסוימת" שהיא יכולה להרשות לעצמה כיוון שבחרה לא להיות מבקרת ספרות. "כישרון... לאחד יש, לשני לא יהיה לעולם".

חוץ מתשוקה, מילים נכלמות הן שעושות סופר או משורר: כישרון ואחזן מלידה. ופעולה אחת פשוטה

לא להזדרז יתר על המידה בתפירת החליפה לפרס נובל. "בסופו של דבר זה לא טור לזוכי פרס נובל... ארוני עושה רישומים רופפים ... מסדר כמה מילים מימין ואז שוב משמאל. שירה (לא משנה מה נאמר עליה מעבר לכך) הנה, היתה ותהיה משחק, ואין משחק בלי כללים. ילדים יודעים את זה, למה המבוגרים שוכחים?"

מתוך כל הקריצות הללו אפשר ללקט בכל זאת כמה כללים בסיסיים שיעשירו את אופקיהם של קוראי שירה ואולי אף ישרתו

כמה כותבי שירה, לפחות את בעלי הכישרון שבהם. חוקרת הספרות הפולנית טרסה ואלאס, המשוחחת עם שימבורסקה בפתח הספר, מגדירה כישרון כאחת מאותן "מילים נכלמות" שמבקרים רציניים עוברים עליהן בשתיקה. איזו הגדרה נהדרת "מילים נכלמות"! ואיזה תרגום מעולה של